

Sadržaj

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Parlamentarne skupštine Euronesta

2016/C 193/01	Rezolucija – Parlamentarne skupštine Euronesta o zajedničkim stajalištima i interesima država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja u pogledu vanjske politike i vanjskih prijetnji njihovoj sigurnosti	1
2016/C 193/02	Rezolucija – Parlamentarne skupštine Euronesta o višegodišnjim financijskim perspektivama EU-a i njihovu utjecaju na gospodarsku suradnju među zemljama Istočnog partnerstva	10
2016/C 193/03	Rezolucija – Parlamentarne skupštine Euronesta o razvoju politike o nekonvencionalnom plinu i mogućem utjecaju na energetska tržišta EU-a i partnerskih zemalja istočne Europe	13
2016/C 193/04	Rezolucija – Parlamentarne skupštine Euronesta o uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija, radnog iskustva i sveučilišnih diploma u sklopu Bolonjskog procesa	17
2016/C 193/05	Rezolucija – Parlamentarne skupštine Euronesta o slučaju Nadije Savčenko	23

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

PARLAMENTARNE SKUPŠTINE EURONESTA

REZOLUCIJA ⁽¹⁾

Parlamentarne skupštine Euronesta o zajedničkim stajalištima i interesima država članica EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja u pogledu vanjske politike i vanjskih prijetnji njihovoj sigurnosti

(2016/C 193/01)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. svibnja 2011.,
  - uzimajući u obzir Zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog u Rigi 21. i 22. svibnja 2015.,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o pregledu europske politike susjedstva ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o Europskom programu sigurnosti ⁽³⁾,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. lipnja 2015. o strateškoj vojnoj situaciji u crnomorskom bazenu nakon nezakonitog ruskog pripojenja Krima ⁽⁴⁾;
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 28. travnja 2015. o europskom programu sigurnosti (COM(2015) 0185),
- A. budući da se posljednjih godina međunarodni sigurnosni kontekst u Europi drastično promijenio te da je zabilježen znatan porast nemira u svijetu i izbijanje novih regionalnih i lokalnih sukoba na Bliskom istoku, u sjevernoj Africi i istočnoj Europi; budući da je dugotrajnost tih sukoba, kao i kršenja ljudskih prava u ratom zahvaćenim regijama, dovela do nezapamćenog kretanja ljudi koji traže zaštitu u susjednim zemljama i državama članicama EU-a;
- B. budući da se EU, u skladu s člankom 21. Ugovora o Europskoj uniji, zalaže za istinski multilateralizam kao model globalnog upravljanja; budući da je organizacija Ujedinjenih naroda jedinstven međuvladin forum na kojemu države članice mogu raspravljati i zajednički djelovati u globalnim pitanjima kao što su mir i sigurnost, ljudska prava, sprečavanje sukoba, razoružanje i terorizam; budući da EU i njegove države članice zajedno s partnerima i državama sličnih stavova aktivno rade na pronalaženju odgovora na pitanja svjetskog i regionalnog značaja i međunarodnog prava u okviru Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih foruma;

⁽¹⁾ Usvojena 22. ožujka 2016. u Bruxellesu, u Belgiji.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA-PROV(2015)0272.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA-PROV(2015)0269.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0232.

- C. budući da je europska politika susjedstva stvorena kako bi se ojačalo partnerstvo Europske unije sa susjednim zemljama radi stvaranja područja koje odlikuju zajedničko poštovanje demokracije, ljudska prava, vladavina prava, stabilnost, sigurnost i blagostanje;
- D. budući da Venecijanska komisija Vijeća Europe ima iskustvo i stručno znanje u području ustavnog prava;
- E. budući da se Istočno partnerstvo temelji na poštovanju načela međunarodnog prava i temeljnih vrijednosti, uključujući demokraciju, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- F. budući da su se Gruzija, Moldova i Ukrajina potpisivanjem bilateralnog sporazuma o pridruživanju s EU-om obvezale da će, zajedno s EU-om, promicati, čuvati i jačati mir i stabilnost na regionalnoj i međunarodnoj razini, što je jedan od ciljeva političkog pridruživanja;
- G. budući da, kako je naglašeno u četvrtom i konačnom izvješću Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o napretku u provedbi akcijskog plana za liberalizaciju viznog režima (VLAP) u Gruziji, donesenom 18. prosinca 2015., Gruzija od pokretanja dijaloga s EU-om o liberalizaciji viznog režima u lipnju 2012. poduzima sve potrebne reforme u cilju učinkovitog i održivog postizanja svih mjerila utvrđenih u četiri bloka druge faze VLAP-a; budući da je, u skladu s VLAP-om, Gruzija pokrenula niz zakonodavnih i institucionalnih reformi u sljedećim područjima: sigurnost isprava, upravljanje granicama, migracijama i azilom, javni red i sigurnost (borba protiv organiziranog kriminala, korupcije, trgovine ljudima, pranja novca i borba protiv droga, sudska i policijska suradnja, zaštita osobnih podataka i zaštita ljudskih prava, uključujući prava manjina);
- H. budući da je 18. prosinca 2015. Komisija objavila svoje šesto i zadnje izvješće o napretku u provedbi VLAP-a u Ukrajini;
- I. budući da su 7. prosinca 2015. EU i Armenija otvorili pregovore na visokoj razini u kontekstu novog, sveobuhvatnog okvirnog sporazuma o političkoj, gospodarskoj i sektorskoj suradnji;
- J. budući da, kao što je istaknuto u zajedničkoj izjavi sa sastanka na vrhu o Istočnom partnerstvu održanog 21. i 22. svibnja 2015., ruski činovi agresije prema Ukrajini i Gruziji pokazali su da se temeljna načela suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti s međunarodno priznatim granicama ne mogu uzimati zdravo za gotovo u 21. stoljeću;
- K. budući da je dotok streljiva, oružja i terorističkih boraca iz Rusije na teritorije koje kontroliraju ilegalne naoružane skupine u Ukrajini prouzročio velik broj žrtava i više od dva milijuna interno raseljenih osoba i izbjeglica te dugotrajnu humanitarnu krizu;
- L. budući da Rusija i dalje okupira gruzijske regije Abhaziju i Chinvali/Južnu Osetiju te da je poduzela daljnje korake za njihovo stvarno pripojenje, čime krši temeljne norme i načela međunarodnog prava; budući da je do etničkog čišćenja i prisilnih demografskih promjena došlo u područjima pod izravnim nadzorom okupatorskih snaga koje snose odgovornost za kršenja ljudskih prava u tim područjima, uključujući i kršenja prava na slobodu kretanja, međuljudske kontakte i obrazovanje na materinskom jeziku;
- M. budući da su privremena ruska okupacija Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja te vojna agresija Rusije na ukrajinsku pokrajinu Donbas prouzročile znatna kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda na okupiranim područjima;
- N. budući da su Rusija i Europska unija nametnule uzajamni trgovinski embargo; budući da je Rusija bez pravne osnove provela proizvoljne netransparentne mjere kojima se krše opći standardi kako bi nekoliko političara EU-a stavila na „crnu listu” te im time uskratila ulazak na ruski teritorij;
- O. budući da su istočnoeuropske partnerske zemlje zbog sukoba na svome tlu, koji ozbiljno ugrožavaju njihovu gospodarsku i socijalnu situaciju, podložnije političkoj destabilizaciji; budući da ta područja pogođena sukobom unutar i oko europskog kontinenta usto predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost EU-a i njegovih partnera;

- P. budući da su sjeverna Afrika i Bliski istok područja nemira, nasilja i građanskog rata; budući da su siromaštvo, manjak resursa, posljedice klimatskih promjena, kršenja ljudskih prava i gospodarska stagnacija velik teret za stanovništvo u mnogim dijelovima afričkog kontinenta i na Bliskom istoku, posebno za manjine kao što su kršćani i Jezidi, zbog čega su oni prisiljeni napustiti svoje domove;
- Q. budući da je u rujnu 2014. osnovana široka međunarodna koalicija s ciljem da pobijedi terorističku organizaciju koja samu sebe naziva „Islamskom državom Iraka i Levanta” (IDIL/Daiš);
- R. budući da partnerske zemlje u suradnji s EU-om djeluju u području zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP), posebno u pogledu potpore ZSOP-a reformama sigurnosnog sektora (RSS) u partnerskim zemljama;
- S. budući da su Ukrajina (2005.) te Gruzija i Moldova (2012.) sklopile okvirne sporazume s EU-om o sudjelovanju u operacijama upravljanja krizom pod vodstvom EU-a; budući da je Ukrajina 2014. sudjelovala u aktivnostima Borbenih skupina EU-a i jednom fregatom doprinijela pomorskim snagama EU-a (EU NAVFOR Somalija – operacija Atalanta), te da su Moldova i Gruzija također 2014. prvi put sudjelovale u misijama ZSOP-a pod vodstvom EU-a, i to u Misiji EU-a za obuku (EUTM) u Maliju te u vojnim operacijama EU-a u Srednjoafričkoj Republici (EUFOR RCA);
- T. budući da su države članice EU-a i sve partnerske zemlje potpisale multilateralne ugovore o razoružanju u vezi s oružjem za masovno uništenje poput Ugovora o neširenju nuklearnog oružja, Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa i konvencija o biološkom i kemijskom oružju; budući da su 17 država članica EU-a i sve partnerske zemlje potpisnice prilagođenog Sporazuma o konvencionalnim oružanim snagama u Europi;
- U. budući da su u europskom programu sigurnosti za razdoblje 2015.–2020., koji je predložila Komisija, postavljena tri prioriteta, borba protiv terorizma i sprečavanje radikalizacije, suzbijanje organiziranog kriminala i borba protiv kiberkriminala;
- V. budući da su se neke države članice EU-a, partnerske i susjedne zemlje već suočile s vanjskom agresijom, terorističkim napadima, prekograničnim organiziranim kriminalom i kiberkriminalom, te da su napadi u nekima od tih zemalja povezani s nasilnim političkim ekstremizmom i vjerskim radikalizmom; budući da je IDIL/Daiš pokrovitelj napada na tlu država članica EU-a;
- W. budući da EU i SAD sudjeluju u pregovorima za uspostavu novih trgovinskih sporazuma, konkretno Transatlantskog partnerstva za trgovinu i ulaganja (TTIP);
- X. budući da je Sporazum o području produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine između Ukrajine i EU-a stupio na snagu 1. siječnja 2016. godine; budući da je Rusija otad nametnula gospodarske sankcije Ukrajini, uključujući ograničenja na tranzit robe između Ukrajine i središnje Azije kroz Rusiju;
- Y. budući da većina država članica EU-a i partnerskih zemalja ovisi o vanjskim izvorima opskrbe energijom te da pristup energiji ima ključnu ulogu u oblikovanju geopolitičkog konteksta u Europi; budući da energetske politike EU-a i partnerskih zemalja ne smiju ugroziti temeljne vrijednosti Istočnog partnerstva ni dosljednost njihovih vanjskih politika;
- Z. budući da su SAD, Iran, Rusija i drugi akteri izravno ili neizravno uključeni u regionalne sukobe u Siriji i Iraku te da bi stoga mogli doprinijeti pronalasku političkog rješenja za okončanje tih sukoba;
- AA. budući da dugotrajna nestabilnost i eskalacija nasilja u Libiji predstavljaju ozbiljan sigurnosni rizik za cijelu Europu;
- BB. budući da su Iran, EU, Francuska, Njemačka, Ujedinjena Kraljevina, Kina, Rusija i SAD (EU3 + 3) u Beču 14. srpnja 2015. postigli sporazum o iranskom nuklearnom pitanju koji podrazumijeva postupno ukidanje sankcija Vijeća sigurnosti UN-a kao i multilateralnih i nacionalnih sankcija u pogledu iranskog nuklearnog programa;
1. podsjeća da se Istočno partnerstvo temelji na predanosti zajedničkim vrijednostima koje uključuju demokraciju, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava i načela međunarodnog prava i temeljnih sloboda, kao i stabilnost, sigurnost i blagostanje EU-a, istočnoeuropskih partnerskih zemalja te cijelog europskog kontinenta; naglašava da svaka država Istočnog partnerstva snosi odgovornost za uvođenje i provedbu čvrstih reformi i mehanizama za borbu protiv korupcije; naglašava da je u tom pogledu zadaća EU-a pružanje podrške;

2. napominje da će rezultati pregleda europske politike susjedstva poslužiti kao početna točka za ozbiljnu raspravu u 2016. o tome kako se u praksi može provesti diferencirani pristup u slučaju triju istočnoeuropskih partnerskih zemalja koje su potpisale sporazume o pridruživanju;
3. dijeli stajalište da se EU i njegove partnerske zemlje suočavaju s raznovrsnim i simultanim sigurnosnim izazovima, čija je narav sve složenija u okruženju koje karakteriziraju globalizirano gospodarstvo, klimatske promjene, međunarodna mobilnost, digitalizacija, demografske promjene i migracije, te s prijetnjama koje predstavljaju i tradicionalni državni akteri i nedržavne organizacije koji podupiru terorizam ili međunarodni kriminal;
4. poziva EU i njegove partnerske zemlje da izgrade bliskije političke odnose te da nastoje uskladiti svoje vanjske politike čineći ih dosljednijima radi rješavanja zajedničkih izazova i očuvanja sigurnosti; naglašava da prednost treba dati zajedničkim naporima za ponovnu uspostavu europskog sigurnosnog poretka u okviru međunarodnog prava; ističe da se takav poredak mora temeljiti na demokratskim načelima, vladavini prava, temeljnim vrijednostima, poštovanju ljudskih prava, zaštiti manjina, suverenosti, neovisnosti i nepovredivosti granica;
5. podsjeća da je ponovno pokretanje dijaloga s civilnim društvom ključno za zadobivanje široke podrške za sve pravosudne reforme;
6. odbacuje mogućnost nove podjele europskog kontinenta na sfere utjecaja velikih sila, što se može iščitati iz politika i djelovanja Rusije; potvrđuje načelo da svaka zemlja ima suvereno pravo slobodno i demokratski odlučivati o svojoj vanjskoj i sigurnosnoj politici i vojnim savezima; naglašava da, u skladu s načelima utvrđenima u članku I. Helsinškog završnog akta iz 1975., svaka država u Europi ima pravo odlučiti hoće li pristupiti bilo kojem ugovoru o savezništvu, pa i osnivačkom ugovoru NATO-a;
7. vjeruje da se demokratsko upravljanje Ujedinjenih naroda treba ojačati; u tu svrhu poziva države članice UN-a da provedu reforme Vijeća sigurnosti UN-a kako bi se bolje vodilo računa o novonastalim globalnim okolnostima te kako bi Vijeće sigurnosti UN-a postalo učinkovitije;
8. cijeni što se u okviru Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) može održavati uključivi dijalog o pitanjima sigurnosti i rješavanju sukoba; poziva da se OESS-u udahne novi život te da mu se pruži odgovarajuća politička i financijska potpora; naglašava važnost daljnje suradnje između EU-a, njegovih država članica, istočnoeuropskih partnerskih zemalja, UN-a i OESS-a, ali i zajedničkih napora u upravljanju kriznim situacijama i pronalasku mirnog rješenja za sukobe u Europi; žali, međutim, zbog toga što je postignut neznatan napredak u pogledu pronalaženja mirnih odnosno sveobuhvatnih rješenja takozvanih zamrznutih sukoba kojima je zahvaćena većina istočnoeuropskih partnerskih zemalja te poziva na učinkovitije mjere usmjerene na rezultate;
9. smatra da postupanje s izbjeglicama, raseljenim osobama i migracijskim tokovima iziskuje zajednički i holistički pristup vanjskoj i migracijskoj politici koji ujedno obuhvaća razvoj, sprečavanje i rješavanje sukoba, upravljanje krizama, podjelu tereta, humanitarnu pomoć i zajedničke napore za smanjenje opterećenja; naglašava da je nužno da EU surađuje sa susjedima ako želi učinkovito upravljati izbjegličkom krizom te istodobno očuvati postignuća europskih integracija u pogledu slobodnog kretanja ljudi; nadalje, naglašava potrebu za izradom posebnih postupaka za rano otkrivanje, registraciju i evidentiranje djece koja su razdvojena od obitelji, interno raseljena ili bez pratnje, kao i drugih ranjivih skupina, te za jamčenjem njihova pristupa pomoći i uslugama;
10. ističe da je slobodna i održiva međunarodna trgovina pokretač rasta; stoga naglašava važnost razvoja slobodnih i pravednih trgovinskih odnosa i poticanja stranih ulaganja između EU-a i istočnoeuropskih partnerskih zemalja radi doprinošenja političkoj konvergenciji i gospodarskoj integraciji;
11. potiče partnerske zemlje da provedu reforme kojima se jamči neovisnost pravosuđa; nadalje, apelira na partnerske zemlje da spriječe političke snage da iskorištavaju pravne sustave kako bi provodile selektivnu pravdu;
12. naglašava da je neovisnost medija od političkih interesa ključna za medijski pluralizam; vjeruje da neovisni mediji imaju vodeću ulogu u borbi protiv dezinformacija i propagande; stoga poziva partnerske zemlje da prekinu aktivnosti koje narušavaju integritet tih medija; predlaže da Venecijanska komisija Vijeća Europe pomaže partnerskim zemljama u tom pogledu;

13. napominje da partnerske zemlje moraju razmotriti različite vanjskopolitičke opcije pri razvoju trgovinskih odnosa s EU-om i svojim drugim susjedima; naglašava da sporazumi o području produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine (sporazumi DCFTA) između EU-a, s jedne strane, i Gruzije, Moldove i Ukrajine, s druge strane, imaju za cilj znatno produbljivanje odnosa i razvoj trgovine i stranih ulaganja između zemalja potpisnica sporazuma; naglašava da sporazumi DCFTA i produbljivanje trgovinskih odnosa s drugim partnerima nisu međusobno isključivi; smatra da sporazum DCFTA nije jedina mogućnost pri provedbi trgovinske politike EU-a prema istočnoeuropskim partnerima; poziva EU da u suradnji s partnerskim zemljama ponudi alternativne trgovinske mjere prilagođene njihovim potrebama i ograničenjima; osuđuje trgovinske mjere koje je Rusija nametnula Ukrajini kao reakciju na stupanje na snagu sporazuma DCFTA; poziva Komisiju da uspostavi privremene protumjere za smanjenje negativnog učinka koji ruske trgovinske sankcije imaju na Ukrajinu;
14. pozdravlja pozitivnu ocjenu koju je Komisija dala akcijskim planovima za liberalizaciju viznog režima za Ukrajinu i Gruziju; poziva Komisiju da Europskom parlamentu i Vijeću žurno podnese potrebni zakonodavni prijedlog o ukidanju viza za ukrajinske državljane;
15. poziva EU i SAD da na otvoren i transparentan način započnu razgovore s istočnoeuropskim partnerskim zemljama o potencijalnim prednostima TTIP-a za njihova gospodarstva i o mogućnosti da istočnoeuropske partnerske zemlje dobiju bolji pristup tržištima obiju strana Atlantika, te ih poziva da u te razgovore uključe sve dionike i civilno društvo;

Politika prema Rusiji, Turskoj i Iranu

16. osuđuje politike koje se temelje na propagandi i dezinformacijama, kao i one koje se temelje na sukobljavanju te političkim i gospodarskim pritiscima; izražava potporu strateškoj komunikaciji EU-a; poziva EU da je osnaži te da surađuje sa istočnoeuropskim partnerskim zemljama u cilju suzbijanja propagande i dezinformacija;
17. ponavlja da snažno podržava suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Gruzije unutar njezinih međunarodno priznatih granica; u tom kontekstu izražava zabrinutost oko razvoja događaja u gruzijskim regijama Abhaziji i Chinvali/Južnoj Osetiji, pa i oko ruske provedbe takozvanih „ugovora” za produbljivanje integracije s Abhazijom i regijom Chinvali/Južnom Osetijom, sve snažnije vojne prisutnosti u tom području, nezakonita podizanja žičanih ograda i putokaza duž okupacijske linije i teških kršenja ljudskih prava na terenu;
18. poziva Rusiju da u potpunosti poštuje suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Gruzije, kao i nepovredivost njezinih međunarodno priznatih granica, da poništi svoje priznanje tzv. „neovisnosti” Abhazije i regije Chinvali/Južne Osetije i da provede odredbe sporazuma o prekidu vatre od 12. kolovoza 2008.; posebice poziva Rusiju da okonča okupaciju gruzijskog teritorija, da omogući potpun i nesmetan pristup Promatračke misije EU-a i mehanizama za praćenje ljudskih prava okupiranim regijama Gruzije i da konstruktivno sudjeluje u Međunarodnoj raspravi u Ženevi o ključnim pitanjima uvrštenima na dnevni red, konkretno o nekorištenju sile, međunarodnoj sigurnosti te sigurnom i dostojanstvenom povratku interno raseljenih osoba i izbjeglica;
19. osuđuje sve vojne aktivnosti i agresiju u istočnoeuropskim partnerskim zemljama kojima se ugrožava europski sigurnosni poredak i ustraje u potrebi za mirnim rješavanjem sporova, u skladu s Poveljom UN-a, Helsinškim završnim aktom iz 1975., Pariškom poveljom za novu Europu iz 1990., Osnivačkim aktom između Rusije i NATO-a, Memorandumom iz Budimpešte i Ugovorom o prijateljstvu, suradnji i partnerstvu između Rusije i Ukrajine; poziva strane Sporazumâ iz Minska, sporazuma o prekidu vatre potpisanog između Azerbajdžana, Gorskog Karabaha i Armenije u svibnju 1994. te sporazuma o prekidu vatre između Rusije i Gruzije od 12. kolovoza 2008. da ispune svoje obveze i zajamče punu provedbu tih sporazuma;
20. poziva zemlje koje su opskrbljivači plinom da se odmah prestanu koristiti pristupom energiji i određivanjem cijena kao političkim sredstvom kojim vrše pritisak na države članice EU-a i partnerske zemlje; poziva EU i njegove partnerske zemlje da intenziviraju rad na diversifikaciji energetskih izvora, razvijaju alternativne izvore energije, povećaju energetske uštede i iskorištavaju „reverzibilni tok” plina, čime se smanjuje njihova ovisnost o uvozu energije;

21. naglašava da se projekt plinovoda Sjeverni tok 2 (engl. Nord Stream 2) kosi sa strateškim interesima EU-a, kao što su sigurnost, energetska diversifikacija, liberalizacija i razvoj snažne energetske unije; stoga poziva Komisiju i Vijeće da se pridržavaju pravila i ambicija istaknutih u trećem energetskom paketu; poziva države članice EU-a da prestanu surađivati s poduzećem Gazprom na projektu plinovoda Sjeverni tok 2;
22. zabrinut je zbog rizika od vojnih napada u Europi s obzirom na to da su Rusija i NATO nedavno rasporedili dodatne vojne snage i opremu, posebno u istočnoj Europi, u crnomorskome bazenu, u zemljama na Baltičkom moru i u regiji Arktičkog mora; vjeruje da je suradnja između NATO-a i Rusije koju grade od kraja hladnoga rata ozbiljno narušena zbog kršenja europskog mirovnog poretka koji počiva na pravu, što je vidljivo na primjeru ruske nezakonite okupacije i pripojenja Krima; preporučuje da NATO i Rusija zadrže otvorenu komunikaciju i da razmotre mogućnost novih inicijativa za sprečavanje incidenata;
23. apelira na Rusiju da u svojstvu okupatora zajamči poštovanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda Autonomne Republike Krima i grada Sevastopolja, uključujući prava i slobode nacionalnih manjina, posebno krimskih Tatara, Ukrajinaca i drugih ranjivih skupina na Krimu, te da zajamči da relevantne međunarodne organizacije za ljudska prava mogu slobodno i neometano obavljati svoje aktivnosti praćenja na tom poluotoku;
24. ističe da je izgradnja učinkovitog odnosa i prisnije suradnje između EU-a i svake partnerske države na dobrobit svih; stoga poziva EU, njegove partnerske zemlje i Tursku da održe dijalog na visokoj razini o pitanjima vanjske i sigurnosne politike s naglaskom na sukobima i sigurnosnim pitanjima na Bliskom istoku i njihovu utjecaju na migracijske tokove;
25. uviđa da je Turska preuzela velik dio odgovornosti te da su naponi koje ulaže u pružanje humanitarne pomoći, zaštitu ljudi koji bježe od rata i razaranja u Siriji i Iraku te provedbu mjera sigurnosne zaštite pohvalni; pozdravlja zajednički akcijski plan EU-a i Turske za zajedničko rješavanje izazova koje predstavljaju migracijski i izbjeglički tokovi prema Europi te poziva obje strane da osnaže suradnju kako bi se osigurala brža provedba tog plana;
26. ponavlja da je stvaranje uvjeta za dijalog između Turske i Armenije od iznimne važnosti za stabilnost i napredak te regije; poziva na to da se sporazumi iz protokola o normalizaciji odnosa između tih dviju zemalja⁽¹⁾ provedu bez postavljanja preduvjeta, te da ih prati proces društvene pomirbe između Turaka i Armenaca; naglašava neprihvatljivost politike zatvorenih granica na europskom kontinentu;
27. poziva na daljnji dijalog između Armenije i Azerbajdžana pod pokroviteljstvom supredsjednikâ OESS-a iz Minska, pa i na razini predsjednikâ, radi postizanja trajnog i mirnog rješenja koje će donijeti stabilnost i pomirenje te otvoriti mogućnost za regionalni razvoj i suradnju;
28. pozdravlja dogovor postignut u okviru skupine EU3 + 3 i Irana o njegovu nuklearnom programu; očekuje da će se postupno ukidanje nuklearnih sankcija Iranu početi provoditi tijekom 2016., pod uvjetom da ispunjava svoje obveze; napominje da izgledno ukidanje sankcija Iranu donosi nove gospodarske mogućnosti za EU, njegove države članice i partnerske zemlje; smatra da bi Kavkaz mogao biti prva svjetska regija koja bi trebala imati velike koristi od nove i pozitivne ulagačke klime kao rezultat dogovora i ukidanja sankcija Iranu; poziva EU i njegove partnere da surađuju na proširivanju gospodarskih veza s Iranom te da utvrde i po mogućnosti pokrenu nove projekte od zajedničkog interesa, posebno u područjima prometa i energetike;

Povećanje angažmana na Bliskom istoku i u sjevernoj Africi

29. naglašava da postoji nekoliko velikih i međusobno povezanih problema političke, gospodarske, društvene i ekološke prirode koji su destabilizirali bliskoistočne i afričke zemlje; napominje da su te zemlje, zajedno sa susjednim zemljama, izložene ozbiljnim prijetnjama svojoj sigurnosti dokle su god suočene s previranjima, kršenjima ljudskih prava i političkom nestabilnošću;
30. zabrinut je zbog pogoršanja u pogledu jednakosti spolova, porasta nasilja i ugnjetavanja žena te netolerancije koju trpe etničke i vjerske manjine u određenim zemljama Bliskog istoka i sjeverne Afrike; smatra da taj negativni trend može potaknuti napetosti u tim društvima i stvoriti uvjete za nove sukobe i druge negativne posljedice poput raseljavanja stanovništva i izbjegličkih tokova;

⁽¹⁾ Protokol o uspostavi diplomatskih odnosa (2009.) i Protokol o razvoju bilateralnih odnosa između Republike Turske i Republike Armenije.

31. poziva na uspostavljanje novog pristupa sigurnosnim problemima u toj regiji i suradnje s relevantnim zemljama, u okviru strateških partnerstava koja obuhvaćaju područja različitih politika, među ostalim razvojnu pomoć, kulturnu suradnju, prilagodbu klimatskim promjenama, sprečavanje sukoba i upravljanje granicama;
32. poziva EU i partnerske zemlje da učine sve u svojoj moći kako bi utjecale na sve uključene strane radi okončanja građanskog rata u Siriji te pronalaska političkog rješenja; smatra da IDIL/Daiš i druge terorističke skupine koje je kao takve identificirao UN ne smiju imati vladajuću ulogu u poslijeratnom razdoblju ili u političkoj budućnosti Sirije; smatra da zaštita civila u Siriji za međunarodnu zajednicu mora biti prioritet i stoga poziva sukobljene strane da zaustave nerazmjerne i nekontrolirane napade, uključujući bombardiranje, ciljane napade na civilna područja i sprečavanje da humanitarna pomoć dopre do civila u područjima sukoba;
33. napominje da su napadi na civile i kršenja ljudskih prava u Siriji doprinijeli jačanju terorističkih skupina, posebno IDIL-a/Daiša; smatra da IDIL/Daiš predstavlja prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti te da je drastično ugrozio stabilnost u Iraku, Siriji i na širem Bliskom istoku s obzirom na to da je odgovoran za sustavna kršenja ljudskih prava i kršenja međunarodnog prava, uključujući namjerna ubojstva civila i progone pojedinaca i cijelih zajednica te brojne druge okrutnosti; pozdravlja predanost međunarodnih koalicijskih partnera da nastave s naporima za suzbijanje IDIL-a/Daiša;
34. smatra da je iznimno važno za stabilnost cijelog Bliskog istoka da se ponovno pokrene izraelsko-palestinski mirovni proces u cilju postizanja trajnog sveobuhvatnog rješenja u skladu s međunarodnim pravom i dvodržavnim rješenjem;

Razvoj suradnje za sigurnost i obranu

35. napominje da vanjske i unutarnje prijetnje sigurnosti sve više ovise jedne o drugima i postaju sve složenije te da ih je stoga teško predvidjeti; posebno ističe hibridne prijetnje koje podrazumijevaju uporabu vojnih i nevojnih sredstava, koja variraju od obavještajnih aktivnosti, politički subverzivnih činova, dezinformacija do kibernetičkih napada i gospodarskih pritisaka;
36. poziva EU i istočnoeuropske partnerske zemlje da razmotre i poduzmu nove zajedničke akcije za sprečavanje i suzbijanje novih prijetnji sigurnosti, između ostalog jačanjem suradnje i razmjenom relevantnih informacija; podržava razvoj aktivnosti suradnje između EU-a i partnerskih zemalja u pogledu sigurnosti i obrane, posebno u okviru Radne skupine Istočnog partnerstva o suradnji u tom području; poziva EU na jačanje sigurnosti i podizanje razine osviještenosti u pogledu sukoba kao sastavnog dijela europske politike susjedstva i Istočnog partnerstva usmjeravanjem više inicijativa i resursa u područja reforme sigurnosnog sektora, borbe protiv terorizma, suradnje u području ZSOP-a, organiziranog kriminala i upravljanja granicama; naglašava važnost pravosudne i policijske suradnje, primjerice u okviru Europol-a i Eurojusta;
37. pozdravlja novi smjer revidirane europske politike susjedstva te također pozdravlja namjeru EU-a da pojača suradnju s partnerskim zemljama u području sprečavanja sukoba, borbe protiv terorizma, suzbijanja radikalizacije, organiziranog kriminala, upravljanja granicama i reforme sigurnosnog sektora; smatra da ta suradnja treba biti konkretna, usmjerena na otklanjanje zajedničkih sigurnosnih prijetnji i brže razvijanje zajedničkih načina održivog rješavanja sukoba, između ostalog jačanjem suradnje u okviru misija i obuka ZSOP-a te u aktivnostima čiji je cilj neširenje oružja za masovno uništenje i borba protiv nezakonite trgovine malim i lakim oružjem;
38. smatra da je potrebna tješnja suradnja kako bi partnerske zemlje bile bolje upoznate s konceptima EU-a u području reforme sigurnosnog sektora; poziva EU i države članice da nastave davati podršku partnerskim zemljama u provođenju reformi, izgradnji odgovarajućih državnih institucija i provedbi dobrih praksi u području sigurnosnih pitanja, kao što su upravljanje krizama i obavještajne aktivnosti; naglašava potrebu odgovarajućeg parlamentarnog nadzora nad državnim tijelima nadležnima za sigurnost i obavještajne aktivnosti;
39. naglašava da je potrebno povećati otpornost EU-a i partnerskih zemalja, što znači da moraju biti sposobne oduprijeti se i prilagoditi unutarnjim i vanjskim opterećenjima i šokovima, uključujući hibridne prijetnje; naglašava da je u tu svrhu nužno riješiti temeljne uzroke kriza, ojačati državne institucije, promicati vladavinu prava i neovisnost pravosuđa te primijeniti učinkovite mjere za borbu protiv korupcije; poziva EU da podupre partnerske zemlje u provođenju reformi sektora civilne sigurnosti s obzirom na to da su te reforme neophodne kako bi društvo bilo otporno na iznenadne šokove raznih vrsta;

40. preporučuje partnerskim zemljama da pojačaju svoju suradnju s EU-om u obrambenom i sigurnosnom području i da s EU-om rade na postizanju zajedničkih pristupa vojnim strategijama; pozdravlja sudjelovanje Gruzije, Moldove i Ukrajine u operacijama upravljanja krizom pod vodstvom EU-a te ističe da će to dugoročno poboljšati vojnu interoperabilnost između EU-a i njegovih partnera; predlaže Gruziji i Moldovi da razmotre mogućnost sudjelovanja u aktivnostima Borbenih skupina EU-a; preporučuje EU-u da se aktivnije angažira u postupku mirnog rješavanja sukoba na teritorijima istočnoeuropskih partnerskih zemalja;
41. naglašava potrebu održavanja stabilnosti u Moldovi s obzirom na političku krizu koju prolazi, ali i s obzirom na sukob u Pridnjestrovlju, koji se mora riješiti u okviru uključivih i otvorenih pregovora;
42. smatra da „zamrznuti sukobi” u europskom susjedstvu (Pridnjestrovlju, Abhaziji i Južnoj Osetiji te Gorskom Karabahu) trebaju hitno biti riješeni kako bi se ostvarila stabilnost regije; vjeruje da treba postojati veća suradnja između istočnoeuropskih partnerskih zemalja kako bi se izgradili čvrsti temelji za regionalnu integraciju;

Angažman u procesu razoružanja i ublažavanje rizika od širenja oružja i trgovine oružjem

43. poziva EU, njegove države članice i partnerske zemlje da nastoje aktivno promicati univerzalnost multilateralnih ugovora o razoružanju; apelira na EU i države članice da bolje iskoriste potencijal za promicanje i podupiranje zajedničkih operacija razoružanja s partnerskim zemljama;
44. poziva na jaču usredotočenost na ulogu kontrole naoružanja u sigurnosnoj politici te na borbu protiv nezakonite trgovine oružjem; u tom pogledu pozdravlja stupanje na snagu u prosincu 2014. Ugovora Ujedinjenih naroda o trgovini oružjem, kojemu je cilj jačanje odgovornosti i transparentnosti u trgovini oružjem; potiče istočnoeuropske partnerske zemlje da se pridruže zajedničkom stajalištu EU-a o izvozu oružja;
45. podržava suradnju između EU-a i partnerskih zemalja u ublažavanju rizika od oružja za masovno uništenje te širenja i krijumčarenja komponenti za njegovu izradu, ali i kemijskog, biološkog, radiološkog i nuklearnog oružja (KBRN); poziva na daljnji razvoj vještina i podrške projektima preko centara izvrsnosti KBRN EU-a za jugoistočnu Europu/Južni Kavkaz/Moldovu/Ukrajinu;
46. apelira na EU da uzme u obzir snažnu militarizaciju Rusije na nezakonito okupiranom Krimu, uključujući razmještanje nuklearnog oružja kao ozbiljnu prijetnju sigurnosti EU-a te crnomorske i sredozemne regije; poziva Rusiju da poštuje status Ukrajine bez nuklearnog oružja u njezinim međunarodno priznatim granicama;

Borba protiv terorizma, organiziranog kriminala i kiberkriminala

47. naglašava važnost multilateralne i međudržavne suradnje na globalnoj i regionalnoj razini za suočavanje s izazovima terorizma, organiziranog kriminala i kiberkriminala, kako je istaknula Komisija u svojoj Komunikaciji od 28. travnja 2015. o europskom programu sigurnosti; stoga poziva države članice EU-a i partnerske zemlje da osnaže suradnju između nacionalnih tijela za kazneni progon u borbi protiv terorizma, transnacionalnog i prekograničnog kriminala, kao što su trgovanje ljudima, posebice trgovanje ženama i djecom te drogom, oružjem i kulturnim dobrima, kao i u borbi protiv gospodarskog kriminala i kiberkriminala; potiče partnerske zemlje na obnovu suradnje u tim područjima u okviru regionalnih formata;
48. apelira na EU, njegove države članice i partnerske zemlje da usklade svoje politike za borbu protiv terorizma na domaćem i stranom tlu; posebno im preporučuje da se uhvate u koštac s temeljnim uzrocima terorizma na domaćem tlu (npr. politički i vjerski ekstremizam), zaustave novačenje u terorističke organizacije i iskorijene poticanje terorističkih napada; poziva da se vanjska i razvojna politika EU-a u cijelosti iskoriste za borbu protiv siromaštva, diskriminacije i marginalizacije te borbu protiv korupcije, kao i za promicanje dobrog upravljanja i sprečavanje i rješavanje sukoba s obzirom na to da je to nužno kako bi se ranjive društvene skupine zaštitile od ekstremističke propagande;
49. ističe sveprisutnost organiziranog kriminala i korupcije u regiji, kao i potrebu da se prione rješavanju tih problema kako bi se izbjegle moguće negativne posljedice koje mogu utjecati na proces regionalne integracije i kako bi se povećala razina povjerenja u demokratske institucije;

50. poziva države članice EU-a i Komisiju da ojačaju suradnju s internetskim poduzećima i platformama za društveno umrežavanje kako bi ograničile pristup terorističkim sadržajima na internetu i s njega uklonile terorističku propagandu, poštujući pritom temeljna prava, osobito prava na privatnost i zaštitu podataka;
  51. nalaže svojim supredsjednicima da ovu rezoluciju proslijede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, povjereniku za europsku susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica EU-a te istočnoeuropskim partnerskim zemljama.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**Parlamentarne skupštine Euronesta o višegodišnjim financijskim perspektivama EU-a i njihovu utjecaju na gospodarsku suradnju među zemljama Istočnog partnerstva**

(2016/C 193/02)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONEST,

- uzimajući u obzir razvoj europske politike susjedstva od 2004., a posebno izvješća Komisije o napretku u njezinoj provedbi,
  - uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. studenog 2015. naslovljenu „Preispitivanje europske politike susjedstva” i zaključke Vijeća o preispitivanju europske politike susjedstva od 14. prosinca 2015.,
  - uzimajući u obzir zajedničke izjave s uzastopno održanih sastanaka na vrhu Istočnog partnerstva te konkretno najnoviju izjavu donesenu u Rigi 22. svibnja 2015.,
  - uzimajući u obzir rezoluciju Europskog parlamenta od 9. srpnja 2015. o pregledu europske politike susjedstva ⁽²⁾,
  - uzimajući u obzir bilateralne sporazume o pridruživanju između Europske unije te Ukrajine, Gruzije i Republike Moldove te njihovu privremenu primjenu,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 232/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Europskog instrumenta za susjedstvo,
  - uzimajući u obzir svoj Poslovnik,
- A. budući da Istočno partnerstvo predstavlja važan okvir za produbljivanje odnosa, ubrzanje političkog pridruživanja i jačanje ekonomske integracije između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva s obzirom na to da pruža potporu političkim i socioekonomskim reformama i olakšava približavanje zakonodavstvu i politikama EU-a;
- B. budući da Istočno partnerstvo također jača odnose među samim zemljama partnericama s obzirom na to da doprinosi razmjeni informacija i iskustava u cijelom nizu reformnih područja i prihvaćanju zajedničkih standarda;
- C. budući da svaka zemlja partnerica ima suvereno pravo da sama slobodno odluči o tomu koju razinu ambicije i koje ciljeve želi ostvariti u svojim odnosima s Europskom unijom i s drugim regionalnim i međunarodnim organizacijama;
- D. budući da su četiri od šest zemalja Istočnog partnerstva članice Svjetske trgovinske organizacije (Armenija, Gruzija, Republika Moldova i Ukrajina);
- E. budući da su veliki dijelovi susjedstva još zahvaćeni oružanim ili zamrznutim sukobima koji ugrožavaju ekonomsku, socijalnu i političku preobrazbu, ali i regionalnu suradnju, stabilnost i sigurnost;
- F. budući da je u okviru Europskog instrumenta za susjedstvo za razdoblje 2014.–2020. regionalnim projektima u zemljama istočnog susjedstva dodijeljeno između 741 i 906 milijuna EUR od ukupno 15,4 milijarde EUR koliko je predviđeno za cijeli instrument; budući da ostala sredstva iz tog instrumenta pokrivaju bilateralnu suradnju između EU-a i zemalja u susjedstvu te regionalne projekte u južnom susjedstvu i prekograničnu suradnju;
- G. budući da je Komisija u svojoj komunikaciji o preispitivanju europske politike susjedstva od 18. studenog 2015. najavila da namjerava provesti temeljitu analizu u cilju razrade opcija, među ostalim i instrumenta, kako bi se moglo bolje i učinkovitije odgovoriti na financijske potrebe zemalja u susjedstvu;

⁽¹⁾ Usvojena 22. ožujka 2016. u Bruxellesu, u Belgiji.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA-PROV(2015)0272.

Jačanje unutarregionalne gospodarske suradnje među zemljama Istočnog partnerstva

1. naglašava da među zemljama Istočnog partnerstva jednako kao i između njih i Europske unije postoje tijesne kulturne i povijesne veze te da te zemlje dijele europsko nasljeđe i europske vrijednosti;
2. naglašava da je razina ekonomske integracije među zemljama Istočnog partnerstva trenutačno relativno niska; ističe da bi jača tržišna integracija među zemljama Istočnog partnerstva pomogla poticanju gospodarskog rasta u tom području, ali bi bila korisna i u političkom smislu te bi doprinijela izgradnji povjerenja i pomirenju u toj regiji;
3. smatra da bi, s obzirom na to da je glavni cilj Istočnog partnerstva politička i ekonomska integracija zemalja partnerica s Europskom unijom, Parlamentarna skupština Euronest trebala pojačati napore kako bi potaknula razvoj odnosa među samim zemljama partnericama; pozdravlja činjenicu da se u zajedničkoj komunikaciji o preispitivanju europske politike susjedstva od 18. studenog 2015. ističe potreba za jačanjem odnosa među susjedima, no žali što se jedva spominje multilateralna dimenzija Istočnog partnerstva;
4. poziva EU i zemlje partnerice iz istočne Europe da se odlučno uključe u razradu konkretnih mjera za poticanje regionalne gospodarske suradnje; smatra da bi se to trebalo napraviti na temelju analize čimbenika koji sprečavaju razvoj unutarregionalne ekonomske integracije, zajedničkih interesa i područja koja bi imala najveću korist od tog razvoja;
5. naglašava da je uspostava bilateralnih područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine s Ukrajinom, Gruzijom i Republikom Moldovom ključan instrument za modernu, transparentnu i predvidivu trgovinu i regulatorno usklađivanje, kao i za izravna strana ulaganja koja će omogućiti otvaranje novih radnih mjesta i dugoročni rast; smatra da bi EU i tri pridružene zemlje Istočnog partnerstva mogle osmisliti stvaranje multilateralne dimenzije među samim zemljama potpisnicama sporazuma o području produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine s konačnim ciljem stvaranja gospodarskog prostora na temelju pravila Svjetske trgovinske organizacije i slobodne volje suverenih zemalja, kao što je istaknuto komunikaciji o preispitivanju europske politike susjedstva od 18. studenog 2015.;
6. priznaje da zemlje partnerice mogu odabrati razne putove za jačanje gospodarskih i trgovinskih odnosa s EU-om i svojim susjedima; smatra da ipak ima prostora za daljnju suradnju između EU-a i onih partnera koji nisu tražili sklapanje sporazuma o pridruživanju i sporazuma o područjima produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine, uz potpuno poštovanje međunarodnih obveza svake strane; naglašava da bi usvajanje međunarodnih standarda, među ostalim i na temelju pravila Svjetske trgovinske organizacije, moglo biti djelotvoran način savladavanja tehničkih prepreka; u tom pogledu pozdravlja prijedlog o potpisivanju sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvaćanju kojima se omogućuje slobodno kretanje industrijskih proizvoda u određenim sektorima koji je sadržan u komunikaciji o preispitivanju europske politike susjedstva od 18. studenog 2015.;
7. podsjeća na uspješne primjere ekonomske integracije zemalja središnje i istočne Europe te zemalja zapadnog Balkana koji bi u velikoj mjeri mogli služiti kao uzor za jačanje ekonomske integracije među zemljama Istočnog partnerstva;
8. naglašava da je za takav tijek događaja potrebna politička volja zemalja Istočnog partnerstva; stoga poziva zemlje Istočnog partnerstva da razmisle o svojim međusobnim odnosima u cilju oživljavanja daljnje suradnje, a EU poziva da pruži stručno znanje i pomoć kako bi svojim partnerima pomogao da istraže nove mogućnosti zajedničkog gospodarskog razvoja; smatra da poboljšana usklađenost i suradnja, osobito u području sanitarnih i fitosanitarnih mjera, tehničkih propisa i ocjenjivanja sukladnosti, međusobne administrativne pomoći u carinskim pitanjima, usklađivanja digitalnog tržišta, javne nabave, prometa, vizne politike i razmjena u okviru obrazovanja, ima veliki potencijal za ostvarenje opće dobrobiti u korist stanovništva svih partnerskih zemalja i da bi mogla znatno poboljšati poslovno okruženje i sposobnost gospodarskih subjekata da sudjeluju u vrijednosnim lancima u cijeloj regiji;
9. ističe važnost slobodnih i otvorenih cesta; naglašava liberalizaciju prometnih sredstava za zemlje koje nemaju izravan pristup lukama i lučkim terminalima na moru;

Financijski instrumenti EU-a koji služe za jačanje unutarregionalne ekonomske integracije

10. napominje da EU financijski podupire regionalnu integraciju zajedničkim usklađivanjem sa standardima i najboljim praksama EU-a, prije svega s pomoću Europskog instrumenta za susjedstvo; skreće pozornost na činjenicu da je najveći dio sredstava namijenjen za bilateralne odnose između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva, ali da se nekima od instrumenata podupiru ili projekti na razini europske politike susjedstva ili, konkretnije, regionalna dimenzija Istočnog partnerstva;

11. prima na znanje tekuće projekte u okviru „regionalnih programa za istok”; primjećuje da nije sasvim jasno u kojoj mjeri ti programi doprinose jačanju unutarregionalne suradnje; stoga poziva Komisiju da i tu dimenziju uključi u svoja izvješća;
12. pozdravlja činjenicu da se s pomoću nekoliko programa EU-a nastoji poboljšati razina regulatornih i tehničkih standarda u zemljama Istočnog partnerstva jer je to nužno da bi se stvorio potencijal za jačanje gospodarske suradnje među zemljama Istočnog partnerstva i za jačanje suradnje između tih zemalja i država članica EU-a; priželjkuje konkretnije prijedloge Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje u pogledu modernizacije i strateškog usklađivanja instrumenata tehničke pomoći EU-a (TAIEX i Twinning), kao što je najavljeno u zajedničkoj komunikaciji od 18. studenog 2015.; smatra da bi se u cilju usklađivanja i davanja doprinosa stvaranju zajedničkih regulatornih pravila u cijeloj regiji tehnička pomoć EU-a trebala dodjeljivati ne samo na bilateralnoj nego i na multilateralnoj osnovi;
13. pozdravlja uvođenje Instrumenta za područje produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine za mala i srednja poduzeća s pomoću kojeg će se u sljedećih deset godina osigurati bespovratna sredstva iz proračuna EU-a u vrijednosti od otprilike 200 milijuna EUR, koje je predviđeno za sljedeću godinu; napominje da se očekuje da će Instrument pokrenuti nova ulaganja u vrijednosti od najmanje 2 milijarde EUR za mala i srednja poduzeća u trima zemljama Istočnog partnerstva koje su potpisale sporazum o području produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine s EU-om; ističe da je nedostatan pristup financiranju jedan od glavnih izazova s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća; poziva EU da učini sve što je potrebno kako bi mala i srednja poduzeća mogla brzo dobiti sredstva i kako bi potpora EU-a bila jasno vidljiva njezinim korisnicima, a mala i srednja poduzeća upoznata s tom inicijativom; poziva Komisiju da razmotri mogućnost dodjele bespovratnih sredstava za regionalnu suradnju u okviru tog instrumenta;
14. smatra da nije dovoljna samo pomoć EU-a jer se institucije EU-a, osobito Europska investicijska banka, moraju oslanjati na partnerske banke na lokalnim financijskim tržištima radi isplate zajmova; poziva zemlje partnerice da provedu važne reforme koje su potrebne kako bi se malim i srednjim poduzećima pružili odgovarajući tržišni uvjeti;
15. pozdravlja napore u okviru Platforme 2 za ekonomsku integraciju i usklađivanje s politikama EU-a u kontekstu Istočnog partnerstva koju koordinira Komisija i koja predstavlja forum za raspravu, a čiji je cilj doprinijeti pametnom, održivom i uključivom razvoju slobodnog tržišnog gospodarstva u partnerskim zemljama; poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere u cilju jačanja mandata te platforme i njezine preobrazbe u strateški jače tijelo koje definira područja u kojima bi razmjena najboljih primjera iz prakse i usklađivanje standarda najviše koristili ekonomskoj integraciji ne samo s EU-om, nego i unutar regije;
16. pozdravlja prijedlog prema kojem bi EU trebao poduprijeti svoje partnere kako bi mogli modernizirati svoja gospodarstva u cilju ostvarenja održivog rasta, kao što je najavljeno u zajedničkoj komunikaciji od 18. studenog 2015.; predlaže da bi u okviru europske politike susjedstva u kontekstu bilateralnih projekata o provedbi sporazuma o pridruživanju trebalo poticati i održavati uspješnu suradnju, uz pomoć stručnjaka iz država članica;
17. smatra da bi parlamenti zemalja Istočnog partnerstva i Europski parlament trebali biti uključeni u taj strateški jači pristup te da bi Parlamentarna skupština Euronest mogla u tom smislu dati važan doprinos;
18. nalaže svojim supredsjednicima da ovu rezoluciju prosljede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica i zemljama Istočnog partnerstva.

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**Parlamentarne skupštine Euronesta o razvoju politike o nekonvencionalnom plinu i mogućem utjecaju na energetska tržišta EU-a i partnerskih zemalja istočne Europe**

(2016/C 193/03)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONESTA,

- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. svibnja 2011.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva održanog u Rigi 21. i 22. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir Zaključke Europskog vijeća od 24. listopada 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030.,
- uzimajući u obzir odluke s Konferencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama održane u Parizu od 30. studenoga do 10. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 5. veljače 2014. o okviru klimatske i energetske politike do 2030. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. ožujka 2013. pod naslovom „Energetski plan do 2050., budućnost s energijom” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. lipnja 2012. pod nazivom „Sudjelovanje u suradnji na području energetske politike s partnerima izvan naših granica: strateški pristup sigurnoj, održivoj i konkurentnoj opskrbi energijom” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 22. siječnja 2014. naslovljenu „Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020.–2030.” (COM(2014)0015),
- uzimajući u obzir nacionalne strateške dokumente o energiji u Armeniji, Azerbajdžanu, Bjelarusu, Gruziji, Moldovi i Ukrajini za razdoblje do 2020. i razdoblje do 2030.,
- uzimajući u obzir ključne ciljeve i program rada Istočnog partnerstva za razdoblje od 2014. do 2017. (Treća platforma – Energetska sigurnost),
- uzimajući u obzir uspostavu Istočnoeuropskog partnerstva za energetske učinkovitost i okoliš (E5P) 2009. godine,
- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 194. koji navodi da primjena njegovih odredbi o utvrđivanju mjera Unije u području energije, između ostalog, ne dovodi u pitanje primjenu ostalih odredaba Ugovora, što posebno uključuje članak 192. stavak 2.,
- uzimajući u obzir Direktivu 94/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir godišnja izvješća podnesena Europskom parlamentu i nacionalnim parlamentima iz 2014. i 2015. o aktivnostima Energetske zajednice,

⁽¹⁾ Usvojena 22. ožujka 2016. u Bruxellesu, u Belgiji.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0094.⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0088.⁽⁴⁾ SL C 332 E, 15.11.2013., str. 28.⁽⁵⁾ SL L 164, 30.6.1994., str. 3.

- A. budući da su države članice EU-a i njihovi partneri iz istočne Europe primarno nadležni za svoje strukture energetskih izvora i za zadovoljavanje sve veće potražnje za energijom i da države članice EU-a moraju postupati u skladu s člankom 194. UFEU-a i osigurati funkcioniranje energetskog tržišta i sigurnost opskrbe energijom i promicati energetsku učinkovitost, uštedu energije, razvoj obnovljivih izvora energije i međupovezanost energetskih mreža;
- B. budući da se situacija u području energetike brzo mijenja i karakterizira je globalno nadmetanje za resurse, sve veće cijene energije i sve veće razlike u cijeni u odnosu na naše glavne konkurente, europska gospodarstva i građani trebaju održivu i povoljnu energiju sa sigurnim i pouzdanim sustavom opskrbe;
- C. budući da se naše zemlje još uvijek suočavaju s nizom energetskih izazova, uključujući dekarbonizaciju, povećanje ovisnosti o uvozu od jednog dobavljača s monopolom (i s time povezani rizici za sigurnost opskrbe), korištenje opskrbom energijom kao sredstvom političkog pritiska, dovršetak projekta unutarnjeg energetskog tržišta, energetsko siromaštvo i utjecaj cijena energije na konkurentnost;
- D. budući da nekonvencionalni ugljikovodici mogu potencijalno ojačati lokalne izvore energije i smanjiti ovisnost o uvozu;
- E. budući da su metode povezane s hidrauličkim lomljenjem s pomoću velikog volumena fluida, poznatim i kao „hidrauličko lomljenje”, izazvale zabrinutost zbog njegovog utjecaja na javno zdravlje i okoliš;
- F. budući da Komisija želi očuvati okoliš pri vađenju nekonvencionalnih ugljikovodika, kao što je plin iz škriljevca i osigurati prikladno upravljanje rizicima koji se mogu pojaviti tijekom individualnih projekata i ukupnog razvoja u državama članicama EU-a koje žele istraživati i eksploatirati takve resurse;
- G. budući da je 22. siječnja 2014. Komisija odgovorila na pozive za hitno poduzimanje mjera usvajanjem preporuke kojoj je svrha davanje jasnih i predvidivih objašnjenja javnim vlastima, tržišnim operatorima i građanima;
- H. budući da se u Preporuci Komisije 2014/70/EU od 22. siječnja 2014. o minimalnim načelima u pogledu istraživanja i proizvodnje ugljikovodika (poput plina iz škriljevca) primjenom postupka hidrauličkog lomljenja s pomoću velikog volumena fluida ⁽¹⁾ poziva države članice EU-a da poštuju minimalne principe pri provedbi ili prilagodbi svog zakonodavstva povezanog s istraživanjem ugljikovodika ili proizvodnjom koja se temelji na hidrauličkom lomljenju s pomoću velikog volumena fluida;
- I. budući da međunarodne financijske institucije i dalje igraju značajnu ulogu mobilizirajući nacionalna sredstva i zajmove za ulaganje u vađenje nekonvencionalnih fosilnih goriva iako su globalna gospodarska kriza i niske cijene nafte negativno utjecale na takvo ulaganje;
- J. budući da nalazišta plina iz škriljevca otkrivena u zemljama koje prethodno nisu imale iskoristive rezerve plina daju ovim zemljama, koje uvoze prirodni plin, priliku da postanu proizvođači i osiguraju namirenje svojih dugoročnih potreba za plinom iz domaćeg izvora i/ili postanu izvoznici zahvaljujući nedavno razvijenom ukapljenom prirodnom plinu (UPP);
- K. budući da pri oblikovanju prikladnih politika nametanja obveza industrijskim sektorima u kojima se osmišljavaju nove metode vađenja nekonvencionalnih fosilnih goriva u kontekstu istraživanja ili eksploatacije takvih resursa EU i njezine partnerske zemlje istočne Europe trebaju uzeti u obzir sveukupnu konkurentnost svojih gospodarstava i sektora u kojima se vade ugljikovodici poput fosilnih goriva;
1. ističe važnost pomoći EU-a u vezi prijedloga politika izloženih u Preporuci 2014/70/EU;
  2. odobrava minimalne principe izložene u Preporuci 2014/70/EU koji su namijenjeni osiguravanju zaštite javnog zdravlja, klime i okoliša, učinkovitoj uporabi resursa, transparentnoj organizaciji tržišnog natjecanja pri eksploataciji, izgradnji i funkcioniranju te informiranju javnosti; traži od država članica EU-a koje namjeravaju vršiti hidraulično lomljenje da poštuju navedene principe;
  3. poziva na stvaranje uvjeta potrebnih za sigurno i učinkovito istraživanje i proizvodnju ugljikovodika (poput plina iz škriljevca) hidrauličnim lomljenjem s pomoću velikog volumena fluida;

⁽¹⁾ SL L 39, 8.2.2014., str. 72.

4. naglašava da partneri iz istočne Europe moraju reagirati na zabrinutost javnosti povezanu s mogućim negativnim posljedicama hidrauličnog lomljena i osigurati najviše standarde zaštite okoliša, socijalne standarde, standarde javnog zdravlja, učinkovitosti i sigurnosti, kao i transparentno tržišno natjecanje pri eksploataciji, izgradnji i funkcioniranju vađenja nekonvencionalnog plina; također naglašava da je potrebno izbjegavati situacije opasne po okoliš i javnost;
5. skreće pozornost na specifične probleme povezane s eksploatacijom prirodnog plina koji trenutno čini jednu četvrtinu primarne energetske potrošnje EU-a i koji bi mogao kratkoročno i srednjoročno doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova ako zamijeni fosilna goriva s većom emisijom ugljika; naročito naglašava da bi, na razini potrošača, regije koje se oslanjaju na grijanje loživim uljem mogle smanjiti emisije poticanjem domaćinstava na prebacivanje na grijanje prirodnim plinom; napominje da navedene regije ne treba obeshrabrivati u povećavanju energetske učinkovitosti u ključnim područjima poput zgrada ili u povećavanju njihovog korištenja obnovljivim izvorima energije;
6. podupire istraživanje plina iz škriljevca u državama članicama EU-a, s obzirom na to da bi taj plin mogao potencijalno zamijeniti fosilna goriva s većom emisijom ugljika, biti lokalni izvor prirodnog plina (čime bi se smanjila ovisnost o opskrbljivačima energijom) i potencijalno potaknuti otvaranje novih radnih mjesta, gospodarski rast i dodatne izvore javnih prihoda;
7. naglašava i potencijalne nove prilike i izazove povezane s vađenjem plina iz škriljevca, kao što je istaknuto u Preporuci 2014/70/EU;
8. poziva na intenziviranje osnovnog i primijenjenog znanstvenog i tematskog istraživanja o znanstveno utemeljenom prognoziranju i uspostavi potencijalnih zona za vađenje škriljevca, visokoorganskih tvari i metana iz ležišta ugljena, što je možebitno povezano s vađenjem plina u svim bazenima nafte, plina i ugljena;
9. ističe da je potrebno pripremiti normativnu i tehničku dokumentaciju i uskladiti je s međunarodnim industrijskim standardima za učinkovito predistraživanje, istraživanje i proizvodnju povezanu sa slojevima plina iz škriljevca u zemljama Istočnog partnerstva;
10. poziva na poboljšanje zakonodavstva u području iskorištavanja podzemlja za proizvodnju nafte i plina te na analizu, prevenciju i uklanjanje negativnih i potencijalno negativnih ekoloških i socijalnih učinaka iskorištavanja podzemlja;

Potencijalni utjecaj na energetska tržišta u državama članicama EU-a i zemljama Istočnog partnerstva

11. smatra da aktivnosti povezane s plinom iz škriljevca potencijalno mogu izravno ili neizravno gospodarski koristiti članicama EU-a i zemljama Istočnog partnerstva, regijama, lokalnim zajednicama, poduzećima i građanima, npr. u vidu regionalnih investicija u infrastrukturu, izravnih i neizravnih mogućnosti zapošljavanja i javnih prihoda od poreza, naknada i renti;
12. napominje da postoji primjer SAD-a u kojem nekonvencionalni plin trenutno čini 60 % domaće proizvodnje plina, dok plin iz škriljevca bilježi najveću stopu rasta; ističe da je taj značajan porast proizvodnje prirodnog plina iz lokalnih izvora doveo do nižih cijena plina u SAD-u i privremeno utjecao na cijenu uvoza UPP-a u EU-u;
13. prima na znanje zaključke Europskog vijeća od 22. svibnja 2013. kojima se naglašava potreba diversifikacije europske energetske opskrbe i razvijanja sigurnih i lokalnih izvora energije kako bi se osigurala sigurnost opskrbe, smanjila vanjska energetska ovisnost država članica EU-a i stimulirao gospodarski rast;
14. podsjeća da je dugoročni cilj EU-a da u suradnji sa zemljama Istočnog partnerstva postane održivo gospodarstvo s učinkovitim korištenjem resursima; smatra da prirodni plin i dostupnost novih izvora sigurnih i održivih lokalnih fosilnih goriva, poput prirodnog plina iz formacija škriljevca, mogu igrati ulogu u preobrazbi energetskega sektora, naročito ako zamjene fosilna goriva s većom emisijom ugljika; smatra da će, u svakom slučaju, smanjenje emisija stakleničkih plinova u našem energetskekom sustavu zahtijevati stalna poboljšanja povezana s energetskekom učinkovitošću, uštedom energije i povećano prihvaćanje održivih vrsta tehnologija, naročito obnovljivih izvora energije;
15. poziva Bjelarus da obustavi izgradnju nuklearne elektrane dok se na transparentan način ne provede uistinu neovisna procjena utjecaja na okoliš njezine izgradnje i funkcioniranja, koja će biti u potpunosti u skladu s postojećim međunarodnim nuklearnim i ekološkim sigurnosnim standardima i zahtjevima, kao što su konvencije iz Espooa i Aarhusa i sigurnosni standardi koje je utvrdila Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA), i uz sudjelovanje svih dionika, kako bi se zajamčilo da se ne rade kompromisi nauštrb zaštite okoliša i nuklearne sigurnosti;

16. poziva vlade partnerskih zemalja istočne Europe da ulože najveće moguće napore kako bi se osigurala transparentnost pri pregovaranju o energetske sporazumima s trećim zemljama, naročito onima koje su poznate po tome da se koriste energetske resursima kao sredstvom u vođenju vanjske politike.

Osnovne informacije o suradnji između Ukrajine i EU-a u energetske sektoru

Plin iz škriljevca i metan, koji su zajednički poznati pod nazivom „nekonvencionalni plin”, izazivaju veliki interes kad je u pitanju povećanje izvora ugljikovodika i povećanje energetske neovisnosti Ukrajine.

Koncept ugljikovodika iz netradicionalnih izvora obuhvaća plin iz škriljevca, stijene gustih plinskih ležišta (ili plin iz centralnog bazena), sedimente nafte iz škriljevca, metan ugljenih slojeva i plinske hidrate. U Ukrajini postoji mogućnost da postanu dostupni nekonvencionalni sedimenti ugljikovodika svih vrsta.

Različiti stručnjaci prethodno su procijenili da su očekivane količine pridobivog plina iz škriljevca u Ukrajini u rasponu od 7 do 15 bilijuna m³. Većina stručnjaka slaže se da je Ukrajina četvrta europska zemlja po količini plina iz škriljevca (nakon Poljske, Francuske i Norveške).

Jedan od glavnih faktora koji doprinose učinkovitom funkcioniranju ukrajinskog gospodarstva je zadovoljavanje potreba te zemlje za mineralnim resursima, prvenstveno gorivom i energijom. Prioriteti moraju biti, uz smanjenje razine potrošnje energije, razvijanje nove tehnologije za istraživanje, proizvodnja i korištenje drugim energetske izvorima, uključujući nekonvencionalnim izvorima.

Kako bi se eksploatiralo plin iz škriljevca potrebno je primjenjivati moderne tehnologije za otkrivanje, testiranje, intenziviranje (naročito korištenje moćnim intenzivnim lomljenjem u više faza) i eksploataciju sedimentata i privući znatne iznose potrebnih ulaganja, kojima Ukrajina ne raspolaže.

Suradnja između Ukrajine i EU-a u energetske sektoru odvija se u okviru Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Ukrajine, njihova Plana o pridruživanju i Memoranduma o razumijevanju o suradnji u području energije i Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.

Eksploatacija izvora za proizvodnju nekonvencionalnih ugljikovodika, naročito plina iz škriljevca, ograničena je nizom drugih čimbenika, uključujući nepostojanje zakonodavstva kojim bi se regulirala proizvodnja ovog tipa sirovine.

Kao članica Energetske zajednice Ukrajina ima obvezu primjenjivati odredbe trećeg energetske paketa. Ukrajina trenutno reformira svoj energetske sektor i usklađuje zakonodavstvo u skladu s preuzetim obvezama. Njezina nedavna postignuća uključuju i usvajanje Zakona o tržištu prirodnog plina, koji je namijenjen kreiranju učinkovitog i konkurentnog okruženja u ovom sektoru.

Ukrajina je namjeravala pripremiti i usvojiti niz zakonodavnih akata kojim bi se liberalizirala tržišta plina i električne energije s ciljem provođenja sektorskih reformi u 2015.

Naročito treba istaknuti da je ukrajinsko ministarstvo za energiju i industriju ugljena, zajedno s tajništvom Energetske zajednice, izradilo Zakon o tržištu prirodnog plina u skladu s Direktivom 2009/73/EZ o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i Uredbom (EZ) br. 715/2009 o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina.

Navedenim zakonom određuje se zakonodavni okvir za reformu plinskog sektora i plan za njegovu provedbu u skladu s europskim energetske zakonodavstvom, što uključuje i odredbe trećeg energetske paketa.

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**Parlamentarne skupštine Euronesta o uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija, radnog iskustva i sveučilišnih diploma u sklopu Bolonjskog procesa**

(2016/C 193/04)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONESTA,

- uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu Istočnog partnerstva u Rigi (21. i 22. svibnja 2015.), koja se nastavlja na izjave iz Vilnusa i Varšave koje su donesene proteklih godina u sličnom kontekstu,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. listopada 2013. „Europska politika susjedstva: prema jačanju partnerstva – Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima o napretku za 2012.“,
- uzimajući u obzir osnivački akt Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. svibnja 2011.,
- uzimajući u obzir priopćenje ministara iz Erevana koje proizlazi iz Četvrtog foruma o Bolonjskim politikama i Ministarske konferencije Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) koja je održana 14. i 15. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir rezoluciju Parlamentarne skupštine Euronesta od 3. travnja 2012. o jačanju civilnog društva u zemljama Istočnog partnerstva, uključujući pitanje suradnje između vlade i civilnog društva i pitanje reformi usmjerenih na osnaživanje civilnog društva,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu o harmonizaciji strukture Europskog prostora visokog obrazovanja, koju su u Parizu 25. svibnja 1998. potpisali ministri obrazovanja Francuske, Njemačke, Italije i Ujedinjene Kraljevine,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu koju su u Bologni 19. lipnja 1999. potpisali ministri obrazovanja 29 europskih zemalja (Bolonjska deklaracija),
- uzimajući u obzir Deklaraciju Budimpešta-Beč od 12. ožujka 2010. koju su usvojili ministri obrazovanja 47 zemalja i kojom je službeno pokrenut projekt EHEA-e,
- uzimajući u obzir priopćenje koje su usvojili Ministarska konferencija i Treći forum o Bolonjskim politikama održani u Bukureštu 26. i 27. travnja 2012.,
- uzimajući u obzir Strategiju mobilnosti za Europski prostor visokog obrazovanja (EHEA) za 2020., koja je usvojena na Ministarskoj konferenciji EHEA-e održanoj u Bukureštu 26. i 27. travnja 2012.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o priznavanju stručnih kvalifikacija,
- uzimajući u obzir preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 28. rujna 2005. o načinu na koji države članice mogu doprinijeti rješavanju problema viza za kratkoročni boravak za istraživače,
- uzimajući u obzir izvješće „Europski prostor visokog obrazovanja 2015. – Izvješće o provedbi Bolonjskog procesa“,
- uzimajući u obzir preporuku Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (EQF-LLL),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 12. svibnja 2009. o strateškom okviru za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.),

⁽¹⁾ Usvojena 22. ožujka 2016. u Bruxellesu, u Belgiji.

- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 11. svibnja 2010. o internacionalizaciji visokog obrazovanja,
  - uzimajući u obzir preporuke Vijeća od 28. lipnja 2011. o politici kojoj je cilj suzbijanje prijevremenog napuštanja školovanja i promicanju mobilnosti mladih u svrhu učenja,
  - uzimajući u obzir izvješće „Europski prostor visokog obrazovanja 2012. – Izvješće o provedbi Bolonjskog procesa”,
  - uzimajući u obzir završno izvješće Međunarodne konferencije za financiranje visokog obrazovanja održane 8. i 9. rujna 2011. u Erevanu u Armeniji,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. rujna 2008. o Bolonjskom procesu i mobilnosti studenata,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 31. ožujka 2015. o praćenju provedbe Bolonjskog procesa,
  - uzimajući u obzir potpisane sporazume o pridruživanju između Europske unije i vlada Gruzije, Moldove i Ukrajine,
  - uzimajući u obzir programe stipendiranja programa Erasmus + i Erasmus Mundus,
  - uzimajući u obzir Konvenciju o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u području Europe (CETS br. 165, Lisabon, 11. travnja 1997.),
- A. budući da je uzajamno priznavanje diploma visokog obrazovanja između EU-a i Istočnog partnerstva još uvijek složen i skup postupak unatoč napretku koji je postignut Bolonjskim procesom i EHEA-om;
- B. budući da je studentima iz zemalja Istočnog partnerstva teško i ponekad nemoguće postići da im se priznaju kvalifikacije u nekim državama članicama EU-a, a studenti iz EU-a ponekad se suočavaju sa sličnim problemima u zemljama Istočnog partnerstva;
- C. budući da prepreke priznavanju diploma i kvalifikacija mogu spriječiti razvoj akademske i stručne mobilnosti i kulturnih veza između dviju strana te usporiti napredak u akademskom znanstvenom istraživanju i opći napredak u brojnim znanstvenim disciplinama u Europi;
- D. budući da ne postoji ravnopravan tretman u priznavanju stručnih kvalifikacija za državljane zemalja Istočnog partnerstva/članica Europskog prostora visokog obrazovanja i sudionica Bolonjskog procesa, što sprječava mnoge visokokvalificirane stručnjake iz niza reguliranih područja, poput zdravstva i socijalne skrbi, obrazovanja, arhitekture i izgradnje (npr. građevinarstvo) i mnogih drugih, da usavrše vještine koristeći se njima u EU-u i da se vrate s dragocjenim znanjem u svoje zemlje ili popune raspoloživa radna mjesta za visokokvalificiranu radnu snagu u državama članicama EU-a;
- E. budući da postoji snažna potreba da se u zemljama Istočnog partnerstva uspostavlja ustanove orijentirane na istraživanje koje bi lokalnim studentima nudile veći izbor za karijeru istraživača, pa i one s poslijediplomskim studijskim programom;
- F. budući da pristupi priznavanju kvalifikacija variraju i u samom EU-u i između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva koje su sudionice Bolonjskog procesa/članice EHEA-e;
- G. budući da nema ni usklađivanja postupaka priznavanja stranih kvalifikacija, niti isplativog mehanizma za reaktivne informacije u zemljama sudionicama Bolonjskog procesa/članicama EHEA-e;
- H. budući da su u više od dvije trećine zemalja sudionica za konačne odluke o priznavanju stranih kvalifikacija nadležne same ustanove visokog obrazovanja;

- I. budući da i dalje vlada zabrinutost u pogledu poštenog pristupa, transparentnosti, standarda i odgovornosti brojnih ustanova visokog obrazovanja u mnogim zemljama Istočnog partnerstva;
- J. budući da se u ustanovama visokog obrazovanja zemalja Istočnog partnerstva, a povremeno i u EU-u još uvijek može naići na korupciju, preveliku birokraciju, konzervativnost, nesigurnost i staromodne načine razmišljanja te se s tim pojavama valja uhvatiti u koštac i spriječiti njihovo širenje;
- K. budući da je mreža nacionalnih informacijskih centara za akademsko priznavanje (ENIC/NARIC) vodeća mreža koja nudi razmjenu informacija o priznavanju kvalifikacija, razvija načine priznavanja procedura, politika i praksi i može služiti informiranju i pomoći zemljama članicama i ključnim političkim tijelima u razumijevanju postupka priznavanja istodobno unaprjeđujući usklađivanje nacionalnog zakonodavstva i procedura s praksama EU-a;
- L. budući da su sveučilišta mjesta koja potiču razvijanje novih ideja i oslanjaju se na slobodu govora i misli u svrhu akademskog razvoja; budući da to može naići na otpor u vidu politički motiviranih pritisaka, zbog čega su studenti često izloženi zlostavljanju i krše im se ljudska prava;
- M. budući da su programi Erasmusa + ključna sredstva modernizacije i ustanova visokog obrazovanja EU-a tako i onih zemalja Istočnog partnerstva, a navedenim se programima stimulira međunarodna suradnja s institucijama EU-a i doprinosi reformi visokog obrazovanja i većoj studentskoj mobilnosti;

Opća načela

1. potvrđuje da uzajamno priznata visoka naobrazba za studente u EU-u i studente u zemljama Istočnog partnerstva, uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija za ključna regulirana zanimanja i puno priznavanje radnog iskustva stečenog na područjima obiju strana mogu biti ključni za širenje i jačanje međukulturnih društveno-ekonomskih veza i doprinosi miru, razvoju, prosperitetu i stabilnosti;
2. pozdravlja potpisivanje sporazuma o pridruživanju s tri zemlje Istočnog partnerstva i raduje se pozitivnom učinku navedenog na uzajamno priznavanje diploma, kvalifikacija, vještina i radnog iskustva; smatra osmišljavanje smislenih i trajnih načina suradnje sa zemljama Istočnog partnerstva ključnim prioritetom koji osigurava kontinuiranu suradnju u ovom i drugim pitanjima; napominje i da sporazumi o pridruživanju omogućuju poboljšanu komunikaciju i načine suradnje na razini vlada i parlamenata te bi mogli poslužiti kao osnova za daljnju suradnju, što uključuje i osnivanje nacionalnih informacijskih centara za akademsko priznavanje, uvođenje zajedničke europske strukovne iskaznice za EU i Istočno partnerstvo i razvijanje isplativih mehanizama za objavljivanje i upozoravanje primjenom informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) između EU-a i njegovih istočnih partnera;
3. naglašava da Bolonjski proces nije ni u kojem slučaju jednosmjerni sustav, već da mu je cilj doprinositi razvoju visokog obrazovanja i akademske mobilnosti između EU-a i zemalja Istočnog partnerstva i da njegove sudionice trebaju poboljšati pristup ustanovama visokog obrazovanja, priznavanje diploma, stipendijski programi i potpuno prihvaćanje različitih sustava visokog obrazovanja pod uvjetom da su zadovoljeni svi potrebni akademski kriteriji;
4. ističe da trenutačna situacija stvara znatne prepreke slobodnom kretanju stručnjaka i razvijanju dobrih odnosa između dviju strana jer stalni sustavni problemi otežavaju mnogim studentima i mladim stručnjacima iz zemalja Istočnog partnerstva da im se automatski priznaju diplome ili stručne kvalifikacije u EU-u;
5. napominje da se društveno-ekonomski razvoj zemalja Istočnog partnerstva može znatno poboljšati zahvaljujući diplomantima, stručnjacima i poduzetnicima koji su prethodno stekli nova iskustva u inozemnim okruženjima, što dovodi do pojave novih ideja i procesa i doprinosi širenju vrijednosti, znanja i iskustva, jača lokalna sveučilišta i povjerenje inozemnih ulagača i pomaže spriječiti stagnaciju;
6. smatra da je prijeko potrebno zaustaviti trend odljeva mozgova, tj. odlaska talentiranih mladih osoba iz područja Istočnog partnerstva na Zapad, što dovodi do smanjenja broja stručnjaka koji su uistinu potrebni tim zemljama radi njihova društvenog napretka i održivog razvoja;

7. ističe da je potrebno da sve strane uključene u Istočno partnerstvo osiguraju, i zakonodavstvom i u praksi, puni pristup visokom obrazovanju za sve, bez diskriminacije na osnovi spola, religije, narodnosti ili političkih stajališta; napominje da su sveučilišta diljem svijeta prepoznata kao mjesta učenja i slobode govora i da je najbolji način poticanja akademske izvrsnosti zaštita studenata od svih vrsta progona i zlostavljanja;
8. smatra da bi prioritet Komisije morao biti da surađuje s relevantnim akademskim, administrativnim i vladinim tijelima i studentskim organizacijama i predstavnicima kako bi studenti i stručnjaci iz zemalja Istočnog partnerstva mogli iznijeti svoja razmišljanja te utvrditi probleme specifične za navedeno područje i iznaći rješenja;
9. ističe da vlade Istočnog partnerstva trebaju pojačati napore da uvedu prikladne sustave kontrole i osiguranja kvalitete surađujući sa sveučilištima i nacionalnim tijelima nadležnima za specifične regulirane profesije kako bi svojim državljanima mogli ponuditi primjerene mogućnosti obogaćivanja studijskog programa i iskustava, a isto se odnosi i na EU;
10. sa zabrinutošću primjećuje da je još uvijek prisutna stalna nejednaka zastupljenost spolova u nekim područjima edukacije u zemljama Istočnog partnerstva i smatra da treba aktivno promicati i stimulirati jednak pristup svim razinama za oba spola, naročito u sveučilišnom obrazovanju, i to ciljanim stipendijama koje potiču pozitivnu diskriminaciju;
11. naglašava da je broj studenata iz zemalja Istočnog partnerstva koji su zainteresirani da nastave svoj studij u EU-u porastao otkad je liberaliziran vizni režim za sve zemlje Istočnog partnerstva osim Bjelarus; potiče stoga institucije EU-a da pojačaju napore u pregovorima o liberalizaciji viznog režima s Bjelarusom s ciljem poticanja mobilnosti studenata između EU-a i svih zemalja Istočnog partnerstva, bez iznimaka;
12. ističe da su neovisnost sveučilišta i njihovo potpuno odvajanje od države i politike glavni i ključni uvjeti za funkcionalni obrazovni sustav usklađen s EU-om; naglašava da je pravedno financiranje sveučilišta nužan korak u tom smjeru i da ne smije ovisiti o državi ili politici, već o uspješnosti, broju studenata i akademskim rezultatima;
13. poziva sveučilišta u zemljama Istočnog partnerstva da usklade svoju obrazovnu ponudu s potrebama tržišta rada;
14. potiče sveučilišta i u EU-u i u zemljama Istočnog partnerstva da aktivno surađuju, razmjenjuju iskustva i uspostave trajne mehanizme dijaloga kako bi snažnije potaknuli promjene u potonjima;
15. potvrđuje važnu ulogu mreže ENIC/NARIC u pogledu raznih aspekata priznavanja visokoškolskih kvalifikacija i priznavanja kvalifikacija za regulirane i neregulirane profesije i smatra da je potrebno doprinositi daljnjem razvoju te mreže i razvoju operativnosti i uloge nacionalnih centara u zemljama Istočnog partnerstva;

Sveučilišne diplome kao dio Bolonjskog procesa

16. pozdravlja činjenicu da su sve zemlje Istočnog partnerstva članice Europskog prostora visokog obrazovanja i da se unatoč brojnim razlikama u primjeni načela Bolonjskog procesa sve one trude postići iste standarde visokog obrazovanja kakvi su i u ostatku EU-a (standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja) i smatra da bi automatsko i trenutno priznavanje svih diploma visokog obrazovanja trebao biti glavni cilj na cijelom području;
17. pozdravlja odluku Ministarske konferencije iz 2015. o pristupanju Bjelarusu Europskom prostoru visokog obrazovanja i smatra da ovakav razvoj događaja dokazuje uključivost Bolonjskog procesa; potiče Bjelarus da uskladi svoj sustav visokog obrazovanja i praksu s onima drugih zemalja Europskog prostora visokog obrazovanja;
18. smatra da se zemlje Istočnog partnerstva, kad je riječ o njihovim nacionalnim kvalifikacijskim okvirima i nacionalnim sustavima prijenosa i prikupljanja bodova, usklađenima s alatima Bolonjskog procesa, trenutno pravilno koriste alatima Bolonjskog procesa, naročito EQF-om i Europskim sustavom prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), i da, iako još uvijek ima prostora za napredak, kriteriji za automatsko priznavanje sveučilišnih diploma koje će odobriti tijela srodna EU-u unutar Europskog područja priznavanja kvalifikacija trebali bi dovesti do ubrzanog i povećanog priznavanja diploma studenata iz zemalja Istočnog partnerstva;

19. naglašava da je potrebno poboljšati suradnju između obrazovnih ustanova EU-a i zemalja Istočnog partnerstva kako bi se razmijenila iskustva, s obzirom da se u većini zemalja priznavanje inozemnih diploma u akademske svrhe obavlja upravo u tim institucijama;
20. potvrđuje da iznos koji države izdvajaju za visoko obrazovanje jako varira među zemljama Istočnog partnerstva, kao i među samim državama članicama EU-a; usprkos tome izražava žaljenje što je u mnogim zemljama Istočnog partnerstva i susjednim državama članicama EU-a postotak BDP-a koji se izdvaja za visoko obrazovanje među najnižima u Europskom prostoru visokog obrazovanja, zbog čega je teško ili nemoguće postići odgovarajući razvoj u ovom području;
21. napominje da se zemlje Istočnog partnerstva uglavnom pridržavaju bolonjske strukture za visoko obrazovanje s tri ciklusa (preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijem) iako se ona ne primjenjuje jednako u na cijelom Europskom prostoru visokog obrazovanja i iako postoji problem opipljivog nedostatka adekvatnog broja poslijediplomskih studija ili dostupnih sredstava za studente tih zemalja, što je glavni razlog zbog kojeg se većina potencijalnih kandidata odlučuje pohađati poslijediplomski studij negdje drugdje;
22. naglašava da s obzirom na to da su ustanove visokog obrazovanja u većini slučajeva glavna nadležna tijela za kriterije kontrole kvalitete i postupke izdavanja diploma koji su sukladni principima Bolonjskog procesa i Lisabonskoj konvenciji o priznavanju kvalifikacija, postoji ozbiljna potreba za razvijanjem autonomnijih i jačih ustanova visokog obrazovanja u zemljama Istočnog partnerstva i poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da analizira načine promicanja tog razvoja zajedno s nacionalnim vlastima;
23. potiče vlade i parlamente zemalja Istočnog partnerstva i država članica EU-a na suradnju radi bolje primjene principa Lisabonske konvencije o priznavanju kvalifikacija u nacionalnom zakonodavstvu, i u pogledu kvalitete diploma izdanih na nacionalnoj razini i u pogledu olakšavanja automatskog priznavanja inozemnih kvalifikacija;
24. ističe da su postojanje „tvornica diploma” i ustanova koje brzopotezno izdaju akademske akreditacije i nedostatak usporedivih, kompatibilnih i koherentnih nacionalnih sustava pri primjeni bolonjskih alata za Europski prostor visokog obrazovanja i dalje glavni razlozi koji sprječavaju mnoga tijela EU-a da automatski priznaju kvalifikacije koje su stečene u zemljama Istočnog partnerstva;
25. poziva vlade obiju strana da ulože dodatne napore kako bi se učvrstilo povjerenje u sustav visokog obrazovanja, naročito osiguravanjem jednakih konkurentnih uvjeta pri upisima i ispitima i pristupu resursima i objektima, osiguravanjem jednakih prava povezanih sa stipendijama i, najvažnije od svega, jamčenjem izdavanja diploma samo studentima koji ispunjavaju sve uvjete i ishode učenje EQF-a potrebne za predmetnu kvalifikaciju;
26. snažno poziva kako tijela EU-a, a i sveučilišta, da analiziraju i utvrde smislene načine pružanja podrške studentima iz zemalja Istočnog partnerstva povećanjem broja akademskih stipendija koje su namijenjene tim studentima i poboljšavanjem njihova oglašavanja i to korištenjem različitih alata Unije, no i poticanjem nacionalnih vlada, zaklada i nevladinih organizacija da se usmjere na rješavanje problema studenata iz zemalja Istočnog partnerstva koji često dolaze iz područja koja su u lošijoj ekonomskoj situaciji i teško se izbere za mogućnost studirati u EU-u unatoč odličnom akademskom uspjehu;
27. pozdravlja aktivno sudjelovanje zemalja Istočnog partnerstva u Erasmusu+ i činjenicu da im je kapacitet apsorpcije proračunskih sredstava vrlo dobar; izražava stoga žaljenje da je iznos sredstava dostupnih zemljama Istočnog partnerstva u okviru programa za razdoblje od 2014. do 2020. ostao otprilike jednak onome i prijašnjem razdoblju;
28. smatra da je u svrhu razvijanja suradnje iznimno važno povećati financijske resurse koji su na raspolaganju stipendijskim programima EU-a poput programa Erasmus + fokusiranjem na studente iz zemalja Istočnog partnerstva i izradom posebnog poglavlja u programima financiranja za ovu regiju, što je od najvažnijeg strateškog i kulturnog značenja za Uniju;

Stručne kvalifikacije i radno iskustvo

29. smatra da je uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija potrebno za osiguravanje nekoliko ključnih koraka za razvoj obiju strana u sklopu projekta Istočnog partnerstva, što uključuje poboljšanje privremene mobilnosti u svrhu specijalizacije zanimanja i time otvaranje prilika za državljane zemalja Istočnog partnerstva da steknu nove vještine koje mogu koristiti za povećanje svoje stručne produktivnosti u matičnoj zemlji, no i za dobivanje raspoloživih radnih mjesta za ključna zanimanja na objema stranama;

30. napominje da iako postoji velika povezanost između stručnih kvalifikacija i poboljšanja priznavanja diploma u sklopu Bolonjskog procesa, ne postoji specifični dokument sličan Direktivi 2013/55/EU kojom se uređuje ovo pitanje u EU-u, Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj, a kojim bi se trenutno obuhvatilo zemlje Istočnog partnerstva; stoga potiče nove inicijative koje su usmjerene na stvarno izdizanje ovog prioriteta na razinu cijelog kontinenta;
  31. poziva Komisiju i ESVD da zajedno s vladama zemalja Istočnog partnerstva analiziraju mogućnost uspostave novog okvira za europsko susjedstvo kako bi se sustav europske stručne iskaznice proširio i na ove partnere; nada se da će se korištenjem tim alatom obnoviti mobilnost stručnjaka u Europi i susjedstvu, povećati njezina dinamičnost i pomoći popuniti raspoloživa mjesta za razna zanimanja za sve kategorije zaposlenika, što će imati korisne učinke za sve strane;
  32. naglašava da cjelokupnu suradnju na uzajamnom priznavanju stručnih kvalifikacija treba fokusirati na povećanje mogućnosti stručnjaka na objema stranama da usavrše svoje vještine, steknu više prakse i postignu veću mobilnost bez ugrožavanja raspoložive radne snage u zemljama Istočnog partnerstva ili stvaranja neravnoteže u EU-u;
  33. poziva na osmišljavanje zajedničkog pristupa u provedbi postupaka priznavanja stručnih kvalifikacija za sve i potiče vlade zemalja Istočnog partnerstva da razvijaju i provode pouzdane i transparentne postupke priznavanja stručnih kvalifikacija, prije svega za regulirane profesije;
  34. smatra da je uzajamno priznavanje radnog iskustva kvalificirane radne snage ključni dio u razvoju dinamičnog europskog tržišta rada i da treba odrediti osnovne kriterije zajedničke državama članicama i drugim partnerima kako bi se bilježilo i vrednovalo relevantno radno iskustvo zaposlenika;
  35. smatra da bi države članice EU-a i zemlje Istočnog partnerstva, osim primjene kriterija kvalitete, transparentnosti i poštenja trebale osigurati i da nacionalna tijela nadležna za stručne kvalifikacije, sve udruge i udruge poslodavaca koje se bave priznavanjem radnog iskustva učine sve što je u njihovoj moći kako bi se izbjegle sve vrste diskriminacija na bilo kojoj osnovi (na osnovi spola, vjeroispovijesti, narodnosti ili države porijekla, što uključuje i sve zemlje Istočnog partnerstva);
  36. nalaže svojim supredsjednicima da ovu rezoluciju prosljede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku/potpredsjednici Komisije, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, vladama i parlamentima država članica i zemalja Istočnog partnerstva.
-

REZOLUCIJA ⁽¹⁾**Parlamentarne skupštine Euronesta o slučaju Nadije Savčenko**

(2016/C 193/05)

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA EURONESTA,

- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 30. travnja 2015. o slučaju Nadije Savčenko ⁽²⁾ i ostale prethodne rezolucije Europskog parlamenta povezane s Nadijom Savčenko,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Parlamentarne skupštine Euronesta od 17. ožujka 2015. o ruskoj vojnoj agresiji na Ukrajinu i hitnoj potrebi mirnog rješavanja sukoba,
  - uzimajući u obzir izjavu predsjednika Europskog parlamenta Martina Schulza od 17. ožujka 2016.,
  - uzimajući u obzir izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini, osobito one od 7., 9. i 10. ožujka 2016.,
  - uzimajući u obzir Paket mjera za provedbu sporazumâ iz Minska od 12. veljače 2015.,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2202 (2015) od 17. veljače 2015. kojom je dana podrška sporazumima iz Minska,
  - uzimajući u obzir odredbe međunarodnog humanitarnog prava i osobito Treće ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. o postupanju s ratnim zarobljenicima,
  - uzimajući u obzir Rezoluciju br. 2034 (2015) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe (PACE),
- A. budući da su militanti pod ruskim vodstvom oteli ukrajinsku vojnu pilotkinju Nadiju Savčenko na teritoriju Ukrajine i ilegalno je odveli u Rusku Federaciju, gdje je bila zadržana kao „gošća” u hotelu bez prava na komuniciranje s obitelji te su je kasnije lokalne vlasti neosnovano optužile za ubojstvo;
- B. budući da je Nadija Savčenko odlikovana vojnkinja s činom pukovnice, prva žena koja je pohađala ukrajinsku Zrakoplovnu vojnu akademiju, jedina vojnkinja u mirovnoj misiji u Iraku i da je kao dobrovoljka sudjelovala u protuterorističkoj operaciji na istoku Ukrajine;
- C. budući da je Nadija Savčenko tijekom svojega boravka u zatvoru izabrana za zastupnicu ukrajinske Verhovne Rade i imenovana ukrajinskom predstavnicom u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe; budući da se u Rezoluciji br. 2034 (2015) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe poziva da se Nadija Savčenko odmah pusti na slobodu i da se poštuje njezin parlamentarni imunitet, što se odnosi i na Rusku Federaciju kao članicu Vijeća Europe;
- D. budući da Ruska Federacija nema pravo držati u zatvoru, uhićivati, podizati optužnice ili voditi sudske postupke protiv ukrajinskih građana za navodne zločine počinjene na teritoriju Ukrajine;
- E. budući da je državno tužilaštvo redovito mijenjalo svoju argumentaciju optužnice i da je izricanje konačne presude dvaput bilo nenadano odgođeno;
- F. budući da unatoč lošem zdravstvenom stanju Nadije Savčenko ni liječnicima, niti njezinoj majci nije dopušteno da je posjete; budući da su ukrajinski liječnici i zastupnici ukrajinskog parlamenta naišli na ozbiljne prepreke prilikom pokušaja da prijeđu granicu;
- G. budući da je Nadija Savčenko pozvana kao počasna gošća na Forum žena Parlamentarne skupštine Euronesta;

⁽¹⁾ Usvojena 22. ožujka 2016. u Bruxellesu, u Belgiji.⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0186.

1. osuđuje Rusku Federaciju zbog otmice i ilegalnog prebacivanja Nadije Savčenko s ukrajinskog teritorija u Rusku Federaciju i držanja Nadije Savčenko u zatvoru gotovo dvije godine;
  2. zahtijeva da Ruska Federacija odmah i bezuvjetno oslobodi Nadiju Savčenko;
  3. poziva Rusku Federaciju da se u potpunosti pridržava sporazumâ iz Minska; podsjeća da je u skladu sa sporazumima iz Minska Ruska Federacija preuzela obvezu razmjene svih nezakonito pritvorenih osoba; smatra da stoga Ruska Federacija nema pravnu osnovu ili nadležnost da pokreće sudske postupke protiv državljana Ukrajine, osobito u slučaju gospođe Savčenko koja je oteta i drži je se u zatvoru pod izmišljenim optužbama o navodnom zločinu počinjenom u Ukrajini;
  4. mišljenja je da je pritvaranje Nadije Savčenko kao ratne zarobljenice u Ruskoj Federaciji povreda Ženevske konvencije iz 1949.;
  5. podsjeća Rusku Federaciju da je njezina međunarodna obveza poštovati imunitet članova Parlamentarne skupštine Vijeća Europe;
  6. podsjeća da je Ruska Federacija u potpunosti odgovorna za zdravlje i dobrobit Nadije Savčenko; poziva vlasti Ruske Federacije da dozvole ukrajinskim liječnicima da posjete Nadiju Savčenko;
  7. poziva Rusku Federaciju da postupa u skladu s međunarodnim obvezama i oslobodi Nadiju Savčenko, gospodina Sencova, gospodina Kolčenka i druge ukrajinske građane i odmah zajamči njihov siguran povratak u Ukrajinu; poziva pravosudna tijela Ruske Federacije i tijela odgovorna za provedbu zakona da u budućnosti vrše svoje dužnosti na nepristran i neovisan način;
  8. poziva EU da izradi popis osoba odgovornih za nezakonito pritvaranje Nadije Savčenko, na koje bi se primijenile restriktivne mjere EU-a;
  9. nalaže svojim supredsjednicima da ovu Rezoluciju prosljede predsjedniku Europskog parlamenta, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje i vladama i parlamentima država članica i zemalja Istočnog partnerstva.
-

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR